

# تشابهات فرهنگی سخاوتمندی و مهمان نوازی اعراب و ایرانیان با تاکید بر اشعار برجسته ترین شاعران دوره جاهلیت و سبک خراسانی شعر فارسی (فرخی - عنصری - منوچهری)

عبدالله دن

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرلنگه و بندرعباس

Sh.dan1736@yahoo.com

مریم علیمرادی

عضو هیئت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد بندرعباس

## چکیده:

اهمیت ضیافت و مهمانی در میان اعراب بر هیچ کس پوشیده نیست و تاریخچه آن به زمان جاهلیت بر می گردد که هر قبیله ای اعم از کوچک و بزرگ میهمانان را در کنف حمایت خویش می گرفتند و بزرگداشت مهمانان را مایه مباهات قبیله، روسا و فرماندهان خود می دانستند. مهمان نوازی اعراب به مرور زمان جایگاه ویژه ای در بین ملت ها پیدا کرده است تا اینکه ملت های متمدن پس از اعراب هم این روش پسندیده را پیشه کرده اند چنانکه مهمانداری را در قصاید «هو میروس» به عنوان اخلاق پسندیده ای می یابیم. نمونه هایی برجسته از این سخاوت را در اشعار آغازین فارسی بخصوص سبک خراسانی که سرشار از مدح و ستایش است به وضوح می بینیم که تأثیر پذیری دو فرهنگ را از یکدیگر نشان می دهد. در این مقال برآنیم که نمونه هایی زیبا از اشعار شاعران جاهلیت را با نمونه های مشابه آن در ادب فارسی سبک خراسانی، دوره ستایشگری و سخاوتمندی، مقایسه و هنرمندی شاعران عرب و فارسی زبان را در این موارد نمایان کنیم.

کلمات کلیدی: فرهنگ، شعر، سخاوت، اعراب، ایرانیان

## مقدمه:

### بیان مسأله و اهمیت پرداخت به موضوع:

با وجود تأکیدی که بر فرهنگ نوع دوستی و خدمت به هموعان در جای جای تعالیم دینی و آداب و رسوم فرهنگی و ادبی، حفظ سنن، اعتقادات، باورهای گذشتگان و پیوند های فرهنگی اشارات مختلفی که در شواهد شعری و مکتوبات دو زبان فارسی و عربی در دوره های قدیم و جدید وجود دارد ما را برآن داشت که از لابه لای اشعار سخن پردازان عرب و فارسی زبان نمونه هایی از این زیبایی های لفظی و معنوی را استخراج و در معرض دید همگان قرار دهیم که هنرنمایی شاعران فارسی و عربی در پرداخت به این موضوعات مورد توجه نسل جدید قرار گیرد و سنت حسنه سخاوت و بشر دوستی مورد تأکید بیشتری قرار گیرد. باید گفت آیامی توان رابطه ای بین نوع پذیرایی و مهمانداری و اساساً نوع تفکر ایرانیان در گذشته ادبی ما و مردم عصر جاهلیت در عربستان یافت؟

در این مقاله با تأکید بر اشعار برجسته ترین شاعران عرب دوره جاهلیت و کنکاش در شعر و مفاهیم اشعار آنان سعی نمودیم جابه جای اشعاری را که به نظر با موضوع فرهنگ سخاوت و نوع دوستی مرتبط باشن استخراج و با حواشی و توضیحات و برخی موارد ترجمه این اشعار به زبان فارسی و معادل یابی مفاهیم فوق در شعر شاعران برجسته سبک خراسانی در دوره غزنوی